

7. navadna nedelja A

*Jaz pa vam pravim:
Ne upirajte se hudobnežu. (Mt 5,39)*

Prvo berilo

3 Mojzes 19,1-2.17-18

Gospod je spregovoril Mojzesu in rekel: "Govôri vsej skupnosti Izraelovih sinov in jim reci: 'Bodite sveti, kajti jaz, Gospod, vaš Bog, sem svet. Ne sovraži svojega brata v svojem srcu; odkrito posvári svojega bližnjega, da si zaradi njega ne nakoplješ greha! Ne maščuj se in ne bodi zamerljiv do sinov svojega ljudstva, temveč ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe; jaz sem Gospod.'"

Drugo berilo

1 Korínčanom 3,16-23

Bratje in sestre, mar ne veste, da ste Božji tempelj in da Božji Duh prebiva v vas? Če pa kdo Božji tempelj uničuje, bo Bog uničil njega. Božji tempelj je namreč svet in to ste vi. Nihče naj se ne vara! Če kdo izmed vas misli, da je moder v tem svetu, naj postane nespameten, da bo moder, kajti modrost tega sveta je pri Bogu norost. Zapisano je namreč: 'Modre ujame v njihovi prekanjenosti,' in spet: 'Gospod pozna misli modrih; ve, da so prazne.' Zato naj se nihče ne ponaša z ljudmi! Vse je namreč vaše: Pavel, Apólo, Kéfa, svet, življenje in smrt, sedanost in prihodnost. Vse je vaše, vi Kristusovi, Kristus pa Božji.

Evangelij

Matej 5,38-48

Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: "Slišali ste, da je bilo rečeno: 'Oko za oko in zob za zob.' Jaz pa vam pravim: Ne upirajte se hudobnežu, ampak če te kdo udari po desnena licu, mu nastavi še levo. In če se hoče kdo pravdati s teboj in ti vzeti obleko, mu pusti še plašč. In če te kdo sili eno miljo daleč, pojdi z njim dve. Če te kdo prosi, mu daj, in če si hoče kaj sposoditi od tebe, mu ne pokaži hrbta.

Slišali ste, da je bilo rečeno: 'Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika.' Jaz pa vam pravim: Ljubíte svoje sovražnike in molíte za tiste, ki vas preganjajo, da boste otroci svojega Očeta, ki je v nebesih. On namreč daje svojemu soncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, ter pošilja dež pravičnim in krivičnim. Če namreč ljubite tiste, ki ljubijo vas, kakšno plačilo vas čaka? Mar tega ne delajo tudi cestninarji? In če pozdravljate le svoje brate, kaj delate posebnega? Mar tega ne delajo tudi pogani? Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče."

V razmislek

Jezus nam da danes za popotnico trd košček kruha. Kruh, ki ga moramo intenzivno žvečiti, da nam ne obleži v želodcu težak in neprebavljen...

Današnji evangelij je tako kot evangelij prejšnjih nedelj povezan s Pridigo na gori. Pridiga na gori je Jezusovo navodilo za vse, ki mu želijo slediti. Zapovedi Stare zaveze nikakor ne smejo izgubiti na veljavi, saj so etična osnova celotne civilizacije, vendar jih Jezus nadgradi. Preko moralno dobrega, čeprav navzven morda zgolj izpolnjevanja zakonov, želi Jezus prodreti do notranje drže, k temu, kar v srcu razumemo kot "pravilno pred Bogom in človekom".

Prejšnjo nedeljo smo slišali Jezusovo nadaljevanje zapovedi na področju odnosa s soljudmi, zakonske zveze in priseganja. Danes pa te tako imenovane "antiteze" ("...jaz pa vam pravim...") dopolnjujejo področje maščevanja in ljubezni do sovražnikov. Ko slišimo "Oko za oko in zob za zob" (Mt 5, 18), se nam zdi ta zapoved po vsej verjetnosti tuja in okrutna. Čeprav se nam tudi danes zdi težka, je predstavljala za takratni čas že opazen napredek, saj je bila s tem zaustavljena razširjenost individualnega maščevanja. To je pomenilo, da se je smelo zahtevati maščevanje, vendar zgolj v obsegu, v katerem je bila utrpeta škoda. Prekomerno maščevanje iz jeze je bilo prepovedano. Vse do danes je merilo kazni, ki je proporcionalno obsegu prekrška, osnova vsakega kazenskega prava. Čeprav je táko pravo legitimno, ga vendarle postavlja Jezus v imenu večje pravičnosti pod vprašaj. Jezusova zahteva po opustitvi protiudarca vsekakor ni znak slabotnosti, temveč je lahko (v psihološkem jeziku) opisana kot "paradokсна intervencija". To je ravnanje, ki nasprotuje običajni in pričakovani reakciji, da bi prekinili začarani krog (v tem primeru nasilja) v dobro nenasilja. Kot Kristjani smo poklicani, zavestno in odločeno sledimo tistemu principu, ki ga Sv. Pavel formulira v Pismu Rimljanov takole: "Ne daj se premagati hudemu, temveč premagaj húdo z dobrim." (Rim, 12,21)

To besedilo nakazuje s tem že na naslednji korak, ki ga stori Jezus. Ne zahteva zgolj pasivne odpovedi nasilju, temveč celó aktivno približanje sovražniku. Odpoved nasilju in ljubezen do sovražnika se v naravnem človeškem čustvovanju ne da utemeljiti, čeprav je ljubezen do sovražnika značilna za krščanstvo. Vendar ljubezen do sovražnika lahko razumemo zgolj v povezavi s celotnim Jezusovim sporočilom o Božjem kraljestvu. Ljubezen ni več zgolj določen način vedenja v določenem kontekstu do določene skupine ljudi, temveč splošno vedenje vseh ljudi do vseh ljudi. Kljub temu vemó, da ta zahteva močno presega naše človeške moči in zmožnosti. Prosimo danes in v prihajajočem tednu predvsem za to, da bi nam Bog dal vsak dan znova moč, da bomo naredili majhne korake v smeri, kot nam jo je zastavil Jezus, da bomo "popolni" (Mt 5,48) ali "celostni", kot to opisuje Martin Buber, t.j. podobni Bogu, čigar podoba smo.